

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 20498
Tarih : 01.08.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk Ceza Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ
İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Adalet
Tarih: 01 Ekim 2022	Esas No: 2/4558

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIGI
01 Ağustos 2022
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
01 Ağustos 2022
No: 1056381

GENEL GEREKÇE

Türk Tabipleri Birliği (TTB) iktidara ve tüm siyasi partilere seslenerek artan şiddet olayları nedeniyle hekim, ebe, hemşire ve sağlık hizmeti veren tüm sağlık personelinin yaşamlarını tehdit eden ve sağlık hizmet sunumunun hemen tüm aşamalarında yaygın ve ciddi bir sorun haline dönüşen sağlıkta şiddetin önlenmesi için harekete geçmeye ve yanı sıra sağlık hakkına erişemeyen topluma olan sorumluluklarını yerine getirmeye davet etmiş; Sağlık Bakanlığı'nı sağlıkta şiddeti görmezden gelen, kışkırtan söylem ve politikalarından vazgeçmeye; sağlıkta şiddeti önleyecek etkili bir yasa düzenlemeye ve sağlık merkezlerinde gerekli güvenlik tedbirlerini almaya yönelik somut adımlar atmaya çağrıda bulunmuş ve aşağıda sunduğumuz kanun teklifini hazırlamıştır.

Sağlık emekçilerinin talebi olan bu yasa teklifinin süratle hayata geçirilmesinin sağlıkta şiddetin önlenmesi ve sağlık sektöründe kronikleşen sorunların çözümüne dair en acil ve en ciddi adım olacağını aşıkardır.

Bu bağlamda;

Anayasa'nın 56/3.maddesinde; herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, iş birliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenlemek devletin yükümlölükleri arasında sayılmıştır. Kuşkusuz bu yükümlölük, söz konusu hizmetin ilgili mesleki yükümlölükler ve standartlara uygun olarak yapılmasını da beraberinde getirmektedir. Nitekim Türkiye Cumhuriyeti'nin taraf olduğu; Biyoloji Tıbbın Uygulanması Bakımından İnsan Hakları ve İnsan Haysiyetinin Korunması Sözleşmesi'nin 4.maddesinde sağlık alanında herhangi bir müdahalenin, ilgili mesleki yükümlölükler ve standartlara uygun olarak yapılması gerektiği açıkça belirtilmiştir. Tıbbi Deontoloji Tüzüğü'nün 6.maddesinde ise tabip ve diş tabibinin, sanat ve mesleğini icra ederken, hiç bir tesir ve nüfuza kapılmaksızın, vicdanî ve meslekî kanaatine göre hareket edeceği ifade edilmiştir.

Dolayısıyla hekimlerin ve tüm sağlık çalışanlarının mesleki özerkliklerinin korunması aynı zamanda hastaların sağlık haklarının teminat altına alınması için de zorunludur. Tüm bu kurallar, insan yaşamıyla doğrudan ilişkisi olan sağlık hizmetinin uygulanması sırasında, bu hizmeti verecek kişilerin alacakları kararlarda ve yapacakları işlemlerde hiçbir baskı ve etki altında kalmamalarını gerektirmektedir. Sağlık hizmetinin bir ekip işi olması nedeniyle, yalnızca tabip ve diş tabiplerinin değil ebe, hemşire ve sağlık hizmeti veren diğer sağlık personelinin de hukuksal koruma altında olması gerekeceği açıktır. Sağlık hizmetinin gereği gibi yürütülebilmesi ise ancak güvenli ve sağlıklı çalışma koşullarıyla mümkün olacaktır.

Güvenli ve sağlıklı çalışma ortamı; sağlık hizmetinin sunulabilmesinin, bireylerin tedaviye ulaşma haklarını kullanabilmesinin bir diğer deyişle hasta haklarının korunmasının da ön koşulunu oluşturmaktadır. Sağlık hizmetinin kamusal niteliği göz önünde bulundurulduğunda, sağlık personelinin hukuka aykırı fiillerle etki altına alınmasının aynı zamanda kamuya karşı işlenen bir fiil olduğunun kabulü de zorunludur. Türkiye’de giderek artan biçimde sağlık hizmeti alanı bir çatışma ortamına dönüşmüş; sağlık çalışanlarına yönelik hak ihlalleri fiziksel ve sözlü saldırıdan sosyal medya mecralarında hakaret ve aşağılama ile devam eder hale gelmiştir. Dr. Ersin Arslan’ın öldürülmesinden sonra ancak kurulabilen TBMM Sağlık Çalışanlarına Yönelik Artan Şiddet Olaylarının Araştırılarak Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Raporunda belirlenen gerekler tam olarak yerine getirilememiş, 3359 sayılı Yasanın Ek-12. Maddesinde yapılan değişikliklerin uygulamada karşılıksız kaldığı görülerek 7406 sayılı Kanun ile yeni düzenleme yapılmıştır. Sağlık çalışanlarına yönelik hak ihlallerinin hizmet sunulan sağlık kuruluşunun niteliğinden bağımsız olarak kamu sağlık hizmetine ve dolayısıyla kamu sağlığına verdiği zararlar nedeniyle ağırlaştırıcı neden olarak ayrı bir kanunda düzenleme yapılması Anayasa Mahkemesinin 16.12.2021 günlü ve 2021/122E.-2021/92K sayılı kararı ve 13.10.2021 günlü ve 2020/91E.-2021/73K. sayılı kararlarında “Sağlık hizmetleri niteliği itibarıyla belirli bir düzen içinde sunulması gereken, kişilerin ve toplumun varlığı ve huzuru yönünden vazgeçilemez, ertelenemez ve ikame edilemez hizmetlerdendir. Kanun koyucunun sağlık çalışanlarına karşı işlenen suçlarda son yıllarda artış olduğunu değerlendirerek itiraz konusu kuralları öngördüğü anlaşılmaktadır. Dolayısıyla kuralların sağlık personeline karşı anılan nitelikteki suçların işlenmesini önleme amacıyla düzenlendiği açık olup bu amaçla öngörülen farklı muamelenin makul ve nesnel bir temele dayanmadığı söylenemez” gerekçesiyle Anayasaya uygun bulunmuştur. Teklif ile sağlık çalışanlarına yönelik hak ihlallerinin Türk Ceza Kanunu içinde tanımlanması için ilgili hükümlerde değişiklik yapılarak yargı uygulaması açısından da bilinebilir ve görünür olması amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Amaç:

MADDE 1- Türk Ceza Kanunu'nun "Tanımlar" maddesine "sağlık meslek mensubu" tanımı eklenerek uygulamanın yeknesaklığının sağlanması ile düzenlemenin görünür olması amaçlanmıştır.

MADDE 2- Türk Ceza Kanunu'nun kasten öldürme suçunun nitelikli hallerini düzenleyen maddesine suçun "sağlık meslek mensuplarına" karşı işlenmesi eklenmektedir.

MADDE 3- Türk Ceza Kanunu'nun kasten yaralama suçunun nitelikli hallerini düzenleyen bendine suçun "sağlık meslek mensuplarına" karşı işlenmesi" eklenmektedir.

MADDE 4- Türk Ceza Kanunu'nun cinsel saldırı suçunun nitelikli hallerini düzenleyen bendine suçun "sağlık meslek mensuplarına" karşı işlenmesi" eklenmektedir.

MADDE 5-Türk Ceza Kanunu'nun cinsel taciz suçunun nitelikli hallerini düzenleyen bendine suçun "sağlık meslek mensuplarına" karşı işlenmesi eklenmektedir.

MADDE 6- Türk Ceza Kanunu'nun tehdit suçunun nitelikli hallerini düzenleyen bendine suçun "sağlık meslek mensuplarına" karşı işlenmesi eklenmektedir.

MADDE 7-Türk Ceza Kanunu'nun şantaj suçunu düzenleyen maddesine "sağlık hizmeti sunumunda kendilerine ayrıcalık tanınması, sağlık meslek mensuplarının yapması gerekenleri yapmaması veya yapmaması gerekenleri yapmasını temin amacıyla sağlık meslek mensuplarının şeref veya saygınlığına zarar verecek nitelikteki hususların açıklanacağı veya isnat edileceği tehdidinde bulunulmak suretiyle işlenmesi" yeni hüküm olarak eklenmektedir.

MADDE 8- Türk Ceza Kanunu'nun kişiyi hürriyetinden yoksun kılma suçunun nitelikli hallerini düzenleyen bendine suçun "sağlık meslek mensuplarına" karşı işlenmesi eklenmektedir.

MADDE 9-Türk Ceza Kanunu'nun işyerinin dokunulmazlığını ihlal suçunu düzenleyen maddeye "sağlık kurum ve kuruluşları" ibaresi eklenmiştir

MADDE 10- Türk Ceza Kanunu'nun hakaret suçunun nitelikli hallerini düzenleyen bendine suçun "sağlık meslek mensuplarına" karşı işlenmesi eklenmektedir.

MADDE 11- Türk Ceza Kanunu'nun görevi yaptırmamak için direnme suçunu düzenleyen maddeye suçun "sağlık meslek mensuplarına" karşı işlenmesi hükmü eklenmektedir.

MADDE 12- Türk Ceza Kanunu'nun iftira suçunu düzenleyen maddeye suçun "sağlık meslek mensuplarına" karşı işlenmesi hükmü eklenmektedir.

MADDE 13- Türk Ceza Kanunu'nun Kamu Sağlığına Karşı Suçlar başlıklı 3. Bölümüne "Sağlık personelinin etkileme ve sağlık hizmetini kesintiye uğratma" başlığıyla yeni madde ihdas edilmektedir.

MADDE 14- 6136 sayılı Ateşli Silahlar Ve Bıçaklar İle Diğer Aletler Hakkında Kanun EK-1. maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan " mahkeme salonlarında" ibaresinden sonra gelmek üzere "sağlık kurum ve kuruluşlarında" ibaresi eklenmiş ve, "hastanelerin psikiyatri bölümlerinde, akıl hastanelerinde" ibareleri ise çıkarılmıştır.

TÜRK CEZA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- Türk Ceza Kanunu’nun 6. Maddesinin 1. Fıkrasının c) bendinden sonra gelmek üzere, “ç) sağlık meslek mensubu deyiminden kamu veya özel sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan sağlık personeli ile yardımcı sağlık personeli” tanımı eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

MADDE 2-Türk Ceza Kanunu’nun 82. Maddesinin 1. Fıkrasının g) bendinden sonra gelmek üzere, “h) ç) sağlık meslek mensubunun yerine getirdiği görev nedeniyle” bendi eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

MADDE 3- Türk Ceza Kanunu’nun 86. Maddesinin 3. Fıkrasının c) bendinden sonra gelmek üzere “ç) sağlık meslek mensubunun yerine getirdiği görev nedeniyle” bendi eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

MADDE 4- Türk Ceza Kanunu’nun 102. Maddesinin 3. Fıkrasının a) bendinden sonra gelmek üzere “b) sağlık meslek mensubunun yerine getirdiği görev nedeniyle” bendi eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

MADDE 5- Türk Ceza Kanunu’nun 105. Maddesinin 2. Fıkrasının c) bendinden sonra gelmek üzere “ç) sağlık meslek mensubunun yerine getirdiği görev nedeniyle” bendi eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

MADDE 6-Türk Ceza Kanunu’nun 106. Maddesinin 2. Fıkrasının d) bendinden sonra gelmek üzere “e) sağlık meslek mensubunun yerine getirdiği görev nedeniyle” bendi eklenmiştir.

MADDE 7- Türk Ceza Kanunu’nun 107. Maddesinin 1. Fıkrasından sonra gelmek üzere “2)Kamu sağlık hizmeti sunumunda kendilerine ayrıcalık tanınması, sağlık meslek mensuplarının yapması gerekenleri yapmaması veya yapmaması gerekenleri yapmasını temin amacıyla sağlık meslek mensuplarının şeref veya saygınlığına zarar verecek nitelikteki hususların açıklanacağı veya isnat edileceği tehdidinde bulunulması halinde birinci fıkraya göre cezaya hükmolunur” fıkrası eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

MADDE 8- Türk Ceza Kanunu’nun 109. Maddesinin 3. Fıkrasının c) bendinden sonra gelmek üzere “ç) sağlık meslek mensubunun yerine getirdiği görev nedeniyle” bendi eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

MADDE 9- Türk Ceza Kanunu’nun 116. Maddesinin 2. Fıkrasına “işyerleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “sağlık kurum ve kuruluşları” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 10-Türk Ceza Kanunu’nun 125. Maddesinin 3. Fıkrasının a) bendinden sonra gelmek üzere “b) sağlık meslek mensubunun yerine getirdiği görev nedeniyle” bendi eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

MADDE 11-Türk Ceza Kanunu’nun 265. Maddesinin 2. Fıkrasından sonra gelmek üzere “3) Suçun sağlık meslek mensuplarına karşı işlenmesi halinde, iki yıldan dört yıla kadar hapis cezasına hükmolunur” fıkrası eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

MADDE 12-Türk Ceza Kanunu’nun 267. Maddesinin 1. Fıkrasından sonra gelmek üzere “2) Suçun sağlık meslek mensuplarına karşı işlenmesi halinde ceza yarı oranında artırılır” fıkrası eklenmiş diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

MADDE 13-Türk Ceza Kanunu’na 188. Madde olarak;

“Sağlık personelini etkileme ve sağlık hizmetini kesintiye uğratma

(1) Sağlık kuruluşlarında çalışan sağlık personeline yerine getirdiği sağlık hizmeti nedeniyle yapmaması gereken bir işi yapması veya yapması gereken bir işi yapmaması için emir veren veya baskı yapan veya nüfuz icra eden veya her ne suretle olursa olsun hukuka aykırı olarak etkilemeye teşebbüs eden kimseye iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Bu fiiller sonucunda sağlık hizmeti kesintiye uğramışsa yukarıdaki fıkraya göre belirlenen ceza yarı oranında artırılır” maddesi eklenmiş ve diğer maddeler buna göre teselsül ettirilmiştir.

MADDE 14-6136 sayılı Ateşli Silahlar Ve Bıçaklar İle Diğer Aletler Hakkında Kanun EK-1. maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan " mahkeme salonlarında" ibaresinden sonra gelmek üzere "sağlık kurum ve kuruluşlarında" ibaresi eklenmiş ve , “hastanelerin psikiyatri bölümlerinde, akıl hastanelerinde” ibareleri ise çıkarılmıştır.

Yürürlük:

MADDE 15- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme:

MADDE 16- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.